

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Миколаївський національний аграрний університет
Освітня програма	39654 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Миколаївський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39654
Назва ОП	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Свириденко Наталія Петрівна, Ткачов Анатолій Валерійович, Димань Тетяна Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.02.2022 р. – 04.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/akreditaciya/vidomist-samoanalizu-204-mol-bakalavr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/akreditaciya/programa-vizitu-204-mb.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» СВО «молодший бакалавр» реалізується у Миколаївському національному аграрному університеті, який має потужну матеріально-технічну базу для реалізації освітнього процесу і виконання наукових досліджень, висококваліфікований колектив фахівців, який активно здійснює якісні зміни в освітньому процесі, тісну співпрацю з роботодавцями. Цілі та мета ОП узгоджуються з місією Університету, реалізація ОП сприяє виконанню стратегії розвитку закладу. В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, здійснюється політика публічності і прозорості, наявна система заохочення професійної та педагогічної майстерності НПП, успішних результатів здобувачів освіти. Освітній процес на ОП забезпечує високопрофесійний науково-педагогічний персонал, всі НПП мають академічну/професійну відповідність дисциплінам, які викладають, високу публікаційну активність, беруть участь у виконанні НДР, тісно співпрацюють з роботодавцями. Здобувачам вищої освіти і викладачам забезпечено вільний доступ до інформаційних ресурсів наукових бібліотек, а також до міжнародних наукометричних баз Scopus і WoS. З огляду на те, що в ЗВО за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» реалізуються освітні програми всіх ступенів освіти, з метою запобігання дублюванню змісту варто ревізувати навчально-методичне забезпечення низки освітніх компонентів професійного спрямування. Більшу увагу слід приділити стратегії інтернаціоналізації – участі НПП і здобувачів в програмах академічної мобільності, виконанню грантових проєктів, імплементації кращих практик зарубіжних партнерських ЗВО в освітню діяльність за ОП. Актуалізації потребує низка внутрішньоуніверситетських нормативних документів, включаючи Антикорупційну програму. Організація освітнього процесу, кадровий склад та освітнє середовище загалом уможливають досягнення поставлених цілей та програмних результатів навчання. Виявлені за різними критеріями недоліки не є суттєвими і не носять системного характеру. Керівництво Університету і група забезпечення освітнього процесу на ОП докладають зусиль для удосконалення програми, спроможні в короткостроковій перспективі усунути виявлені недоліки. Завдяки активному розвитку матеріальної бази, формуванню культури якості, прогресивному баченню менеджменту ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» СВО «молодший бакалавр» в МНАУ має добрі перспективи для подальшого розвитку та удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Програма має чіткий галузевий контекст, що простежується у змісті всіх освітніх компонентів, і, зокрема, в тематиці курсових робіт здобувачів. В МНАУ створено потужну матеріально-технічну базу і сприятливі умови для провадження освітнього процесу для здобувачів освітнього ступеня «молодший бакалавр». Менеджмент Університету системно працює над удосконаленням системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. ОП реалізують високопрофесійні викладачі, які мають багаторічний досвід роботи і авторитет у галузі агропромислового виробництва.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Нечітко сформоване бачення унікальності ОП, недостатньою мірою враховано досвід вітчизняних ЗВО, де реалізуються аналогічні програми, а також зарубіжних партнерських ЗВО, з якими укладено угоди про співпрацю. Низький рівень інтеграції викладачів і здобувачів вищої освіти в міжнародний освітній простір. Низка внутрішньоуніверситетських нормативних документів потребують оновлення і конкретизації положень. «Матриця забезпечення Нечітко сформоване бачення унікальності ОП, недостатньою мірою враховано досвід вітчизняних ЗВО, де реалізуються аналогічні програми, а також зарубіжних партнерських ЗВО, з якими укладено угоди про співпрацю. Низький рівень інтеграції викладачів і здобувачів вищої освіти в міжнародний освітній простір. Низка внутрішньоуніверситетських нормативних документів потребують оновлення і конкретизації положень. «Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП...» не узгоджена з даними щодо ПРН у робочих програмах ряду освітніх компонентів. Робочі програми і силабуси деяких освітніх компонентів потребують оновлення змісту і переліку рекомендованих літературних джерел. Недостатньою мірою використовується такий інструментарій, як анкетування зацікавлених осіб освітнього процесу, зворотній зв'язок з респондентами формальний. Рекомендації: 1) Вивчити та інтегрувати у зміст ОП і освітній процес кращі практики вітчизняних та зарубіжних ЗВО у реалізації аналогічних ОП. 2) Скоригувати «Матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП...» відповідно до змісту робочих програм освітніх компонентів ОП. 3) Актуалізувати внутрішньоуніверситетську нормативну базу, зокрема оновити документи, датовані 2016, 2017 рр., конкретизувати положення, які унормовують специфічні підходи ЗВО щодо організації освітнього процесу і лежать у площині академічної та організаційної автономії Університету. 4) Оновити ОП, навчальні плани, робочі програми освітніх компонентів з урахуванням кращих практик вітчизняних та зарубіжних партнерських ЗВО як щодо їх структури, так і змістового наповнення. 5) Організувати тренінги з підготовки грантових заявок, мотиваційних листів тощо для НПП з метою активізації їх участі у міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності. 6) Забезпечити повноцінний зворотній зв'язок з учасниками анкетувань – забезпечити професійний аналіз анкетувань з конкретними рекомендаціями для поліпшення освітньої діяльності, інформувати респондентів не тільки про статистичні результати, а й про вжиті заходи.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», яка реалізується в Миколаївському національному аграрному університеті (МНАУ), має чітко сформульовану ціль, яка полягає у «підготовці фахівців, здатних розв'язувати базові завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з запровадження та обслуговування технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, а також у процесі використання досліджень та/або інновацій, що характеризується невизначеністю умов і вимог ринкового середовища». Зазначені цілі відповідають місії Університету, яка «спрямована на підвищення якості надання освітніх, наукових, консультаційних та інноваційних послуг з метою виховання нового покоління фахівців для забезпечення розвитку, підвищення рівня інноваційності галузей економіки, покращення соціально-екологічного середовища регіону і держави». Місію Університету представлено у «Стратегії розвитку МНАУ на 2016-2023 рр.» (<https://www.mnau.edu.ua/files/home/kr20162023.pdf>). Цілі ОП, що акредитується, відповідають, зокрема, стратегічним завданням підрозділу 2.2.2. Стратегії «Стратегічні пріоритети освітньої діяльності Університету». Під час інтерв'ювання у різних фокус-групах учасники не сформулювали чітко, в чому полягає особливість ОП і її відмінність від аналогічних в інших ЗВО, зазначаючи натомість ціль програми. ЕГ вбачає унікальність ОП у її регіональній спрямованості на агропродовольчий сектор Південного регіону України.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Формулювання цілей і ПРН, а також формування профілю ОП здійснювалося у період її започаткування в 2020 р. переважно академічним персоналом, але з врахуванням пропозицій усіх стейкхолдерів. На ОП, що акредитується, було отримано рецензії: 1) директора Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія-Нова» НААН Вороненка В.І.; 2) директора СТОВ «Промінь» Миколаївської області Ясевіна С.Є.; 3) директора СГПП «Техмет-Юг» Галімова С.М. Всі зацікавлені сторони активно долучилися до процесу удосконалення ОП на етапі її перегляду і оновлення в 2021 р. Їх пропозиції стосувалися удосконалення блоку вибіркових дисциплін (Вороненко В.І.) і процедур вибору (доц. Калиниченко Г.І.), практичної підготовки здобувачів (Ясевін С.Є.), уточнення профілю ОПП (проф. Гиль М.І.), коригування матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, змісту освітніх компонентів (Галімов С.М.). Здобувачі освіти, думку яких делегувала студентка Горлова А.О., підтримали запропоновані оновлення і проект ОП загалом. Пропозиції, що надійшли, обговорювалися на засіданнях кафедри технології виробництва продукції тваринництва, робочої групи ОП, про що на веб-сторінці факультету наявні відповідні протоколи. Крім того, проекти ОП піддаються рецензуванню і громадському обговоренню. На момент проведення акредитаційної експертизи для громадського обговорення на веб-сторінці університету вже було представлено проект ОП на 2022 р. вступу (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/opp_mol_bac_204-2022.pdf). Позиції і потреби здобувачів освіти вивчаються також за допомогою анкетувань, результати якого представлено на веб-сайті Університету у рубриці «Анкетування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів» (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/anketuvannya-uchasnikiv-osvitnogo-procesu/#1636526724902-d1664e9b-6206>). Назву рубрики бажано скоригувати, оскільки учасники освітнього процесу і є стейкхолдерами.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Ознайомлення з відомостями самооцінювання та інтерв'ювання в різних фокус-групах дало змогу дійти висновку, що цілі та програмні результати ОП у цілому визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Зокрема, під час проектування ОПП взято до уваги положення стратегії розвитку Миколаївської області до 2027 року в контексті економічного і соціального розвитку, охорони довкілля, розвитку освіти і підтримки та розвитку молоді. Зміст обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів циклу професійної підготовки обсягом 49,5 кредитів ЕКТС передбачає висвітлення шляхів вирішення цих завдань. В

Миколаївській області та Південному регіоні України загалом існує розгалужена мережа аграрних підприємств, однак лише в Миколаївському НАУ ведеться підготовка молодших бакалаврів за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Відтак, випускники даної ОП мають гарні перспективи працевлаштування. Серед закладів, досвід яких було враховано під час проектування ОП, зазначаються здебільшого науково-дослідні установи (Інститут тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова НААН, Інститут розведення і генетики тварин ім. М.В. Зубця НААН), тимчасом для СВО «молодший бакалавр» більш логічним і доцільним було б вивчити кращі практики закладів передфахової вищої освіти. Незважаючи на укладені двосторонні угоди про співпрацю Університету з зарубіжними ЗВО (Аграрним університетом Молдови, Ташкентським державним аграрним університетом, Павлодарським державним університетом, Гродненським державним аграрним університетом та ін.), приклади використання досвіду і кращих практик цих закладів на ОП відсутні.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

З огляду на те, що Стандарт вищої освіти за спеціальністю 204 для СВО «молодший бакалавр» відсутній, ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для зазначеного СВО у МНАУ було спроектовано на основі Стандарту для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і дескрипторів для 5 рівня Національної рамки кваліфікацій. Передбачено досягнення 21 ПРН, визначених зазначеним Стандартом, та 8 додаткових ПРН, визначених групою розробників ОП для варіативної частини. Додаткові ПРН передбачають набуття всебічних спеціалізованих емпіричних та теоретичних знань у професійній сфері, тобто відповідають вимогам НРК для 5 кваліфікаційного рівня в редакції постанови КМУ №519 від 25.06.2020 р. Досягнення кожного ПРН забезпечується вивченням щонайменше 3 і щонайбільше 19 обов'язкових ОК. Вибіркові компоненти підібрано у такий спосіб, щоб підсилити формування здебільшого фахових компетентностей. Із інших ОП дисципліни для вибору не пропонуються. ОПП передбачено формування Soft Skills у здобувачів – за рахунок вивчення ОК 1-4. На підставі аналізу змісту ОПП і силабусів дисциплін, а також інтерв'ювання здобувачів освіти, НПП і роботодавців, експертна група дійшла висновку, що освітній процес за ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», що реалізується в МНАУ, загалом уможливорює досягнення всіх ПРН, визначених як у Стандарту, так і в ОПП, що акредитується.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Менеджмент Університету має чітке бачення перспектив розвитку ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» СВО «молодший бакалавр», цілеспрямовано реалізує Стратегію розвитку МНАУ. ОП враховує галузевий контекст і потреби ринку праці в Південному регіоні України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Нечітке бачення у стейкхолдерів унікальності ОП. Під час формулювання цілей і програмних результатів ОП достатньо мірою не враховано досвіду вітчизняних ЗВО, де реалізуються аналогічні програми, а також зарубіжних партнерських ЗВО, з якими укладено угоди про співпрацю. Рекомендації: 1) Вивчити та інтегрувати у зміст ОП і освітній процес кращий досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО. 2) Проектній групі ОП дослідити бачення всіх груп стейкхолдерів стосовно особливостей ОП для СВО «молодший бакалавр» за спеціальністю 204 і чітко їх сформулювати у профілі ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики і незначні слабкі сторони за підкритеріями 1.1 (нечітке бачення унікальності ОП) та 1.3 (недостатнє використання кращих практик вітчизняних і зарубіжних ЗВО), експертна група дійшла висновку, що ці зауваження не є суттєвими, легко усуваються, тому ОП за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для СВО «молодший бакалавр» представлено на веб-сайті МНАУ (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/oppnew/opp_204_tvppt_mb_ukr_2021-2022.pdf). Обсяг освітньої програми становить 120 кредитів, що відповідає ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» і «Методичним рекомендаціям щодо розроблення стандартів вищої освіти», затвердженим наказом МОН № 600 від 01.06.2016. 51 кредит ЄКТС (13 ОК) відведено під дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної, математичної та природничо-наукової підготовки, 25 кредитів (7 ОК) – під дисципліни циклу професійної і практичної підготовки, 8 кредитів – навчальні практики, 4 кредити – виробничу практику, 2 кредити – складання державної атестації. Атестацію здобувачів вищої освіти передбачено здійснювати у формі складання підсумкового кваліфікаційного іспиту. Вибіркову складову формують 8 освітніх компонентів (30 кредитів), які становлять 25 % обсягу ОПП. Підсумковій атестації відведено 2 кредити, хоча атестації кредити зазвичай не присвоюються. Обсяги окремих освітніх компонентів (лекцій, практичних занять та самостійної роботи) у навчальному плані та силабусах збігаються.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має структуру, визначену Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/269.pdf>), і забезпечує обов'язковими компонентами всі визначені програмні компетентності і результати навчання з технології виробництва і переробки продукції тваринництва. Водночас аналіз «Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП» та робочих програм дисциплін показав, що не всі ОК є релевантними ПРН. Наприклад, із матриці слідує, що ПРН20 «Користуватися міжнародними та національними стандартами і практикою у професійній діяльності» серед інших забезпечують ОК2 «Українська мова» та ОК3 «Іноземна мова», а в РП дисциплін не йдеться про формування таких умінь і навичок. Так само ці ОК не відповідають реалізації ПРН5 «Використовуючи фізичні, хімічні, фізико-хімічні, біохімічні та біологічні методи, забезпечити якість виконуваних робіт». На думку ЕГ, ПРН 12 «Застосовувати закони економіки, організації...» та ПРН 18 «Здійснювати первинний облік матеріальних цінностей...» недостатньою мірою забезпечено лише за рахунок навчальних практик. Відповідно до «Матриці», універсальним ОК, який забезпечує 13 ПРН, представлено ОК28 «Навчальна практика: Гігієна тварин», тимчасом у РП цього компонента зазначається всього 4 ПРН. Аналогічна ситуація з ОК27 «Навчальна практика: Технологія відтворення тварин» – згідно з «матрицею» забезпечує 11 ПРН, згідно з РП – 2 ПРН. Неузгодженості «Матриці» і змісту РП дисциплін виявлено також стосовно ОК 29. Досягнення ПРН 22-29 забезпечуються лише ОК 29 та вибірковими дисциплінами. Водночас у робочій програмі ОК 29 таких ПРН не прописано. Аналіз блоку вибіркових дисциплін та змісту їх РП показав, що за пропонуванням варіантом вибору і змістом курсів досягти ПРН 22-29 можливо. Дисципліни, які викладаються на ОП, логічно взаємопов'язані, що можна частково простежити в таблиці 1 ОПП, яка демонструє послідовність вивчення дисциплін за семестрами, однак не показує логічного зв'язку між ними. Водночас у силабусах освітніх компонентів, які розміщено на веб-сторінці факультету (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1619429420377-difodoe3-be81>) і на навчальній платформі Moodle дисципліни-пререквізити зазначаються у рубриці «Призначення навчальної дисципліни».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОП, силабусів дисциплін та їх методичного забезпечення дає змогу стверджувати, що зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Дисципліни усіх циклів підготовки, курсові роботи, навчальні і виробничі практики мають професійне спрямування, сприяють освоєнню як теоретичних основ технологій, так і методичних і практичних навичок. Ознайомлення зі змістом курсових робіт, наданих на запит, підтвердили відповідність цих освітніх компонентів предметній області.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти в МНАУ унормовано низкою положень – «Про організацію освітнього процесу», «Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти», «Про порядок реалізації права на академічну мобільність», які розміщено розміщених на веб-сайті Університету у рубриці «Нормативні документи» (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>). Перелік вибірових дисциплін за всіма ОП, що реалізуються на факультеті, а також алгоритм вибору освітніх компонентів наведено в рубриці «Перелік навчальних дисциплін та обсяг у кредитах ECTS варіативної частини навчального плану з підготовки здобувачів вищої освіти» (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-disc/>). Силабуси ОК розміщено на сайті МНАУ у рубриці «Освітні програми та їх компоненти, навчальні плани» (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1619429420377-difodoe3-be81>). Крім того, зі змістом ВК студент має змогу ознайомитись на навчальній платформі Moodle. Питаннями формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів опікується деканат факультету ТВППТСБ. Блок вибірових дисциплін ОП містить 16 попарно згрупованих освітніх компонентів, відтак, здобувач освіти може обрати 8 дисциплін. Дисципліни мають обсяг від 3 до 4,5 кредитів ЄКТС. У зв'язку з тим, що дана ОП для СВО «молодший бакалавр» є першою в ЗВО, в ній наразі не передбачено вибору дисциплін із загальноуніверситетського каталогу. Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти виявили обізнаність щодо процедури вибору дисциплін, їх обсягу, а також змогли обґрунтувати власний вибір. З огляду на те, що кількість здобувачів на ОП невелика, повною мірою задовольнити їх інтереси щодо вибірових дисциплін не вдається. Силабуси ВК «Інформатика та інформаційні технології» (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/silabusy/silabus-disc/204/informatika-ta-inform-teh-mb.pdf>) та ВК «Обчислювальна техніка та програмування» (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/silabusy/silabus-disc/204/obch_techn_ta_progr-mb.pdf), які пропонуються здобувачам в одному блоці, мають однаковий зміст, тимчасом робочі програми цих дисциплін, які ЕГ було надано на запит (наявні в електронному кабінеті), мають відмінності за змістом.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організацію і проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті унормовано «Положенням про проведення практик студентів МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/098.pdf>). В ОП як окремі освітні компоненти представлено 8 навчальних практик, кожна обсягом 1 кредит, причому передбачено навчальні практики з дисциплін, теоретичний курс з яких в ОП відсутній («Технологія виробництва свинини; Технологія виробництва продукції вівчарства й козівництва», «Технологія виробництва молока і яловичини», «Технологія виробництва продукції птахівництва»). За результатами проходження навчальної практики здобувачі здають залік, що позначається на кількості контрольних заходів у семестрі. На думку ЕГ, навчальну практику доцільно передбачити окремим модулем у складі відповідного ОК, або єдиним окремим ОК «Навчальна практика», яка буде наскрізною. Виробничу практику студенти проходять у 4 семестрі відповідно до укладених угод з базами практик. Практична підготовка здійснюється у структурних підрозділах університету, філіях кафедр на базі аграрних підприємств Миколаївської області та освітньо-наукових установ. Наявні угоди про творче та науково-практичне співробітництво з ними. На веб-сторінці кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва розміщено інформацію про бази практик, філії кафедр на виробництві (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/kaf-tvpt/#header_science). Практична підготовка сприяє досягненню здобувачами щонайменше 4 ПРН (ОК 21 Навчальна практика: Технологія виробництва рослинних кормів) і формуванню більшості загальних та фахових компетентностей, передбачених ОП, що відображено у відповідних матрицях. На всі види практик на ОП наявні програми. Під час інтерв'ювання у фокус-групі роботодавців були присутні представники 3-х підприємств, з якими впродовж тривалого часу співпрацює Університет на предмет проходження практик – директор Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія Нова» Вороненко В.І., директор СГПП «Техмет- Юг» Галімов С.М., директор СТОВ «Промінь» Ясевін С.Є. Вони зазначили про належний рівень підготовки випускників ОП і готовність їхніх установ й надалі приймати здобувачів на практику і роботу. Результати анкетування здобувачів освіти свідчать про їхню задоволеність (оцінка 4,67) обсягом і змістом практичної підготовки, передбаченим ОП (<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/150>). Таким чином, ОП передбачає практичну підготовку здобувачів, яка уможливує набуття компетентностей, необхідних для успішного працевлаштування.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття соціальних навичок здобувачами вищої освіти відбувається передусім у рамках дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки. Формуванню соціальних навичок здобувачів сприяють також методи навчання і викладання, які практикують НПП і передбачають роботу в команді, підготовку презентацій, доповіді з проблемних тем, вирішення ситуаційних завдань. У фокус-групах НПП та здобувачів освіти було підтверджено використання викладачами інтерактивних технологій навчання, наведено конкретні приклади по ОК Філософія, Розведення тварин та ін. У МНАУ створено сприятливе освітнє середовище для набуття соціальних навичок – постійно проводяться заходи виховного характеру, які здійснюються відповідно до концепції виховної роботи в МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/vyh-rob/>) і регулярно висвітлюються у рубриці «Новини Університету» на головній сторінці закладу. Комунікативні навички здобувачі освіти набувають під час практик, участі в науково-практичних конференціях, конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах. Студенти беруть участь у творчих колективах ЗВО (<https://www.mnau.edu.ua/stud/tvorch-kolektivi-studentiv/>), які також сприяють розвитку м'яких навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 204 відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У МНАУ наявні «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>) та «Положення про вдосконалення самостійної роботи студентів» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/023.pdf>), однак обсяг окремих освітніх компонентів, співвідношення аудиторної та самостійної роботи студентів на різних рівнях вищої освіти в них не регламентовано. Відсутня також диференціація обсягу тижневого навантаження для здобувачів різних рівнів вищої освіти та різних курсів. Відповідно до навчального плану, аудиторне тижневе навантаження здобувачів у1-4 семестрах становить відповідно 30, 26, 32 та 31 год, тобто розподілено нерівномірно і з порушенням рекомендованого Положенням про організацію освітнього процесу 30-годинного тижневого навантаження. Обсяг багатьох освітніх компонентів в ОП необґрунтовано обчислюється дробовим числом. Варто відмітити, що у проекті ОП на 2022 р. вступу це вже скориговано (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/opp_mol_bac_204-2022.pdf). Нерівномірним є розподіл аудиторної і самостійної роботи за різними ОК, навіть у межах одного циклу. Обсяг самостійної роботи студентів за чотирма дисциплінами (ОК 15, ВБ 2, ВБ 7, ВБ 8) перевищує 2/3 обсягу навчальної дисципліни. Наприклад, у циклі математичної та природничо-наукової підготовки ОК «Неорганічна та аналітична хімія» передбачає 44 % СРС, а ОК «Органічна хімія» – 18 %. «Вища математика» взагалі 11 %. У циклі професійної та практичної підготовки ОК «Технологія виробництва рослинних кормів» передбачає 23 % СРС, а ОК «Технологія відтворення» – 69 %. У блоці вибіркових дисциплін обсяг СРС для освоєння досить складних ВК Технічна механіка /Інженерна та комп'ютерна графіка становить 75 %, Економічна теорія/ Політологія – 73 %, що забагато навіть для другого (магістерського) рівня. Найбільшу кількість контрольних заходів студенти мають у 3-му семестрі – 6 іспитів і 5 заліків. Кількість контрольних заходів в ОП і навчальному плані не збігається. Аналіз навчальних планів за 2020, 2021 рр., силабусів дисциплін, а також інтерв'ювання здобувачів освіти підтвердили відповідність обсягу ОП фактичному навантаженню здобувачів. Скарги здобувачів про надмірне аудиторне навантаження не надходили.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Навчання здобувачів вищої освіти даної ОП за дуальною формою не передбачено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильною стороною ОП, яка реалізується в МНАУ, можна вважати наявність потужної бази для практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

«Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП...» не збігається з даними щодо ПРН, наведеними у робочих програмах ряду освітніх компонентів. Відсутня чітка відповідність між ПРН і рядом освітніх компонентів. Обсяг багатьох освітніх компонентів необґрунтовано представлено дробовими числами. Програми низки дисциплін передбачають надмірні для СВО «молодший бакалавр» обсяги самостійної роботи студентів. Дещо перевантажений контрольними заходами 3 семестр. Рекомендації: 1) Узгодити «Матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП...» освітньої програми зі змістом робочих програм освітніх компонентів. Передбачити релевантні освітні компоненти для ПРН. 2) Обсяг освітніх компонентів представити цілими числами 3) Логічно збалансувати обсяг аудиторної та самостійної роботи за рядом дисциплін, уникаючи перевищення СРС понад 2/3 обсягу дисципліни. Збалансувати навчальні семестри за кількістю контрольних заходів 4) Унормувати тижневе навантаження та співвідношення аудиторної та самостійної роботи диференційовано для різних рівнів вищої освіти та різних курсів

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 2 з недоліками за підкритеріями 2.2 (неузгодженість матриці відповідності ПРН та змісту робочих програм деяких ОК; нерелевантність ОК для забезпечення деяких ПРН) та 2.8 (надмірний обсяг СРС за деякими ОК та незбалансованість контрольних заходів). ЕГ вважає, що зазначені недоліки не перешкоджають досягненню визначених ОП результатів навчання, частину зазначених недоліків було усунуто у проекті ОПП на 2022 р., тому оцінила відповідність ОП критерію 2 рівнем В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою оприлюднено на офіційній сторінці приймальної комісії МНАУ (<https://pk.mnau.edu.ua/junior-bachelor/>). Вони є чіткими і зрозумілими, надають доступну інформацію щодо умов прийому документів, термінів, конкурсу та зарахування, містять всю необхідну інформацію для вступу на ОП. Крім того, інформування щодо вступу відбувається через соціальні мережі, такі як фейсбук (<https://www.facebook.com/1mdau>), інстаграм (https://www.instagram.com/mnau_agrarka/), та на ютуб (<https://www.youtube.com/channel/UCA1u8VtRdj89tfqBcgHHZlw/videos>). У МНАУ забезпечено вільний доступ до освітньої програми на офіційному сайті університету (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr/>). Вся ця інформація оновлюється регулярно і своєчасно, що було підтверджено відповідальним секретарем приймальної комісії Баркаром Є. В. під час інтерв'ювання. Правила прийому викладено чітко, зрозуміло (<https://pk.mnau.edu.ua/normative-documents/admission-rules/>). Для здобуття СВО «молодший бакалавр» за спеціальністю 204 приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту. Вступні іспити для вступників проводяться за програмами ЗНО, які заздалегідь оприлюднюються на вебсайті МНАУ. Дискримінаційних положень не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

З інформації, наданої у звіті про СО, а також відповідальним секретарем приймальної комісії (Баркар Є. В.) на зустрічі із допоміжними структурними підрозділами та відповідно до Правил прийому на навчання (<https://pk.mnau.edu.ua/normative-documents/admission-rules/>), конкурсний відбір для здобуття ступеня «молодший бакалавр» за ОП «Технологія ВППТ» здійснюється за результатами на основі сертифікатів ЗНО із двох конкурсних предметів, які враховують особливості ОП (українська мова – обов'язковий, другий – за вибором: на бюджет – або математика, або історія України, або біологія, або іноземна мова, або географія, або фізика, або хімія, на контракт – будь-який предмет ЗНО). Крім того, абітурієнти можуть отримати 20 додаткових балів до сертифікату ЗНО, якщо стануть призерами (1, 2 та 3 місця) Всеукраїнської олімпіади МНАУ для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти (<https://pk.mnau.edu.ua/pre-university-training/olimpiady/>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/272.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>), Правилами прийому до МНАУ (<https://pk.mnau.edu.ua/normative-documents/admission-rules/>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/275.pdf>). Доступність до документів МНАУ, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, забезпечується інформуванням учасників освітнього процесу під час організаційних заходів та розміщенням їх на веб-сайті університету (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>). У зазначених вище нормативних документах ЗВО не унормовано поняття академічної розбіжності (академічної різниці). У розділі 4 «Порядок ліквідації

академічної різниці у навчальних планах» Положення про порядок поновлення на навчання здобувачів вищої освіти у МНАУ процедуру визначення і перезарахування результатів навчання прописано надто узагальнено (без зазначення максимально можливих обсягів академічної різниці, термінів її ліквідації, можливостей часткового перезарахування за окремими темами, змістовими модулями, особливостей перезарахування вибіркового освітніх компонентів тощо). Академічна мобільність за даною ОП на тепер відсутня, тому визнання таких результатів не здійснювалося. Під час інтерв'ювання здобувачі освіти не нарікали на незрозумілість правил визнання результатів навчання.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>) та Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/275.pdf>). Університет визнає результати навчання у неформальній освіті в обсязі, що не перевищує 10% від загальних кредитів ОП. Рішення про перезарахування приймається фаховою комісією зазвичай у складі декана факультету та провідних викладачів, завідувачів кафедр. Донині визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в ЗВО не практикувалось, оскільки не надходило звернень.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У МНАУ через офіційний сайт та соціальні мережі (Instagram, Facebook, Youtube) забезпечено вільний доступ до ОП. У правилах прийому враховуються особливості освітньої програми. Існує гарна мотивація до вступу на ОП через Всеукраїнську олімпіаду МНАУ, яка може додати бали до сертифікату ЗНО при вступі, День відкритих дверей та інші.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У нормативній документації ЗВО надто узагальнено прописано процедури визначення та ліквідації академічної розбіжності. Рекомендації: 1) У «Положенні про порядок поновлення на навчання здобувачів вищої освіти у МНАУ» детальніше прописати процедуру визначення та ліквідації академічної різниці – із зазначенням максимально можливих обсягів академічної різниці, термінів її ліквідації, можливостей часткового перезарахування за окремими темами, змістовими модулями, особливостей перезарахування вибіркового освітніх компонентів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

З огляду на те, що за підкритерієм 3.3 виявлено несуттєві недоліки (нечітко прописані процедури визначення та ліквідації академічної розбіжності), які швидко усуваються, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП СВО «молодший бакалавр» спеціальності 204 у МНАУ за критерієм 3 рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання у МНАУ в цілому сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та результатів навчання. Освітній процес здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу

у МНАУ» та інших нормативних документів (розділ «Нормативні документи» (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents>)). На зустрічах у різних фокус-групах, а також на основі аналізу методичного забезпечення ОП й огляду наповнення платформи Moodle було підтверджено використання викладачами різних форм і методів навчання. Основними є традиційні заняття, які відбуваються у вигляді лекцій, лабораторних, практичних та семінарських занять, а також використовуються інноваційні інтерактивні методики навчання: семінари, тренінги, майстер-класи, мозковий штурм, дискусії та ін. Для дистанційного навчання студентів використовують платформи Moodle, Zoom та ін., різноманітні мобільні додатки і електронну пошту. Для проведення занять також залучають фахівців з провідних тваринницьких господарств регіону, науково-дослідних інститутів та закладів вищої освіти, на сайті факультету оприлюднюється інформація щодо проведення зустрічей на 2021-2022 н. р. рік (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/2021-2022/zanyattya-vyrobnictvo_2021-2022.pdf), <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/zaluchennya-providnyh-nauk.pdf>). Результати анкетування здобувачів вищої освіти та інтерв'ювання під час онлайн-зустрічей свідчать про те, що методи та форми навчання, застосовувані у МНАУ забезпечують ефективне досягнення програмних результатів навчання. Переважна більшість респондентів (72,22–94,44 %) під час опитування максимально оцінили якість освітньої діяльності за даною ОП, проте висловили думку щодо покращення забезпечення сучасним обладнанням. В цілому форми і методи навчання забезпечують реалізацію студентоцентрованого підходу і академічної свободи, студенти беруть участь у засіданнях вченої ради факультету (<https://www.mnau.edu.ua/vchena-rada/sklad-vchenyh-rad/psvr-tvpptsb>) та університету (<https://www.mnau.edu.ua/vchena-rada/sklad-vchenyh-rad/psvr-mnau>), обговоренні та внесенні пропозицій до змісту ОП, опитуваннях щодо рівня педагогічної майстерності викладачів та ін.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час онлайн-зустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили, що своєчасно отримують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Ознайомитися з інформацією студенти можуть на сайті МНАУ, платформі Moodle, з розповіді викладача на першому занятті. Під час спілкування у фокус-групах зі здобувачами та науково-педагогічним персоналом було встановлено, що на першому занятті викладачі інформують студентів щодо порядку та критеріїв оцінювання та результатів навчання з кожної дисципліни. На сайті Університету (<https://www.mnau.edu.ua>) та платформі Moodle для інформування здобувачів у відкритому доступі розміщено робочі програми навчальних дисциплін (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr#1619429420377-d1fodoe3-be81>) і силабуси.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП здійснюється поєднання навчання і досліджень за різними напрямками, чому сприяє матеріально-технічна та виробнича бази МНАУ. Навчальні лабораторії оснащено необхідним обладнанням для виконання наукових досліджень з генетики і селекції тварин та підвищення продуктивності с.-г. тварин. Зі слів декана факультету ТВППТСБ та гаранта ОП студенти під керівництвом викладачів долучаються до виконання наукових робіт. За результатами проведених досліджень здобувачі готують курсові роботи, беруть участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, науково-практичних конференціях, семінарах. У 2020 та 2021 роках на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «ТВППТ» студенти Яцула О.М. і Антипова Р.Б. отримали дипломи І ст. У 2019–2020 н. р. здобувачі ОП брали участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт на приз акад. І.І. Ібатулліна, у щорічному конкурсі Стипендіальної програми «Завтра.УА» фонду В.Пінчука, регіональному семінарі «Використання біотехнологій в аграрному виробництві». Ці здобутки є гарним прикладом для наслідування для здобувачів всіх рівнів освіти, в тому числі за ОП, що акредитується. Під час онлайн-зустрічей членів ЕГ з ННП було підтверджено, що викладачі результати власних наукових досліджень та стажувань висвітлюють у публікаціях, монографіях, підручниках та посібниках, які використовують під час проведення занять та розроблення робочих програм дисциплін ОП. Крім того, під час проведення занять викладачі приділяють увагу освоєнню здобувачами методів, основаних на дослідженнях ННП. Під час інтерв'ювання ННП наводили приклади використання власних наукових напрацювань в освітньому процесі. Навчання і НДР здобувачів освіти також реалізується під час участі у роботі студентських наукових гуртків. Зі слів ННП, на факультеті організовано 20 наукових гуртків для студентів, що цікавляться науковою роботою (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/nauk_dosl_rob/nauk_gurt.pdf). Отже, в Університеті та на факультеті ТВППТСБ створено належні умови для залучення здобувачів освіти різних рівнів до наукової роботи. Однак учасники фокус-групи здобувачів зазначили, що активної участі в науковій роботі наразі не беруть, ще не визначилися, в роботі якого гуртка хотіли б брати участь. Під час інтерв'ювання представників студентського самоврядування було встановлено, що зі студентами було проведено роз'яснювальні бесіди щодо залучення до Науково-творчого товариства молодих науковців (<https://bit.ly/31kFeVf>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту ОП регламентується Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у Миколаївському національному аграрному університеті (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/269.pdf>) та Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності у Миколаївському національному аграрному університеті (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/273.pdf>), які знаходяться на сайті університету у вільному доступі в розділі «Нормативні документи». Обговорення змісту освіти за ОП здійснюється на засіданні деканату студентського самоврядування факультету <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/vityagi/protokol-7.pdf>, засіданні вченої ради факультету (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/vityagi/vityag-z-vrf-2-10.pdf>) та засіданні вченої ради університету (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/vityagi/vityag-z-vru-10-2.pdf>), під час інтерв'ювання здобувачі та роботодавці підтвердили, що вносили пропозиції щодо окремих ОК, директор Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова Вороненко В.І. запропонував запровадити дисципліну «Екологія в тваринництві». Викладачі, що забезпечують освітній процес, використовують результати власних наукових досліджень, набуті знання під час стажування у зарубіжних ЗВО, наукових установах та в умовах виробництва для оновлення змісту ОП (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-ndr>). Під час розроблення та вдосконаленні робочої програми з дисциплін «Екологія» та «Генетика з біометрією» було використано результати міжнародного стажування проф. Крамаренка С.С. та проф. Гиля М.І. Результати наукових досліджень доц. Лугового С.І., доц. Крамаренка О.С. та д.с.-г.н. Мельника В.О. було впроваджено під час викладання дисциплін «Розведення тварин», «Фізіологія тварин» та «Технологія відтворення тварин». Робочі програми дисциплін розробляються кафедрою для кожної навчальної дисципліни на основі начального плану ОП та розглядаються на засіданнях кафедр, потім подаються на експертизу до науково-методичної комісії факультету та затверджуються першим проректором та деканом факультету. Зі слів НПП оновлення РП здійснюється щорічно з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду ОП, а також отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень. Водночас під час ознайомлення зі змістом окремих силабусів і робочих програм («Генетика з біометрією», «Технологія відтворення тварин», «Розведення тварин») більшість рекомендованої літератури в них було понад 10-річної давнини, були відсутні іншомовні джерела.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У МНАУ розвиток міжнародної діяльності спрямовано на підвищення якості освітньої підготовки студентів та створенню умов для різних видів міжнародної діяльності під час навчання та викладання на ОП. Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до інформаційних ресурсів щодо міжнародних грантів та стипендіальних програм, до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та доступ до публікацій видання Springer Nature. З метою інтернаціоналізації діяльності ЗВО в університеті створено Науково-дослідний центр міжнародного співробітництва і правового забезпечення (<https://int.mnau.edu.ua>), який координує дії та допомагає з оформленням документів співробітникам та студентам, що бажають брати участь у будь-яких міжнародних програмах, грантах тощо. МНАУ входить до складу Співдружності університетів Magna Charta, Асоціації членства Інституту міжнародної. Міжнародну співпрацю на факультеті налагоджено з науковими установами Королівства Данія, Молдови, Казахстану, Узбекистану, КНР та ін. (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/#faculty_mizhnar). Гарант ОП проф. Нежлукченко Т.І. є головою робочої групи з реалізації міжнародного проекту «Multilevel Local, Nation and Regionwide Education and Training in Climate Services, Climate Change Adaptation and Mitigation–ClimEd», в якому МНАУ бере участь як асоційований член. Ряд здобувачів освіти Університету різних ОП, відмінних від тієї, що акредитується, брали участь у Міжнародних конкурсах студентських наукових робіт і слугують взірцем для всіх студентів. Більшість викладачів, задіяних у реалізації ОП, продовжують підвищувати кваліфікацію та проходять міжнародне стажування на базі вітчизняних провідних навчально-наукових установ та зарубіжних університетів (Словенії, Польщі, Німеччини, Болгарії). НПП також впроваджують у освітній процес набутий досвід під час стажування, у тому числі в ЗВО інших країн (міжнародне стажування), зокрема проф. Крамаренко С.С. пройшов закордонне стажування в Словенії «Innovation in science. Novelty, basic principles» (2019), проф. Луговий С.І. – в Сільськогосподарському університеті ім. Гуго Коллонтая (м. Краків, Польща), «Інновації у вищій аграрній освіті та сталий розвиток сільського господарства Польщі та України» (2021), проф. Гиль М.І. – в Університеті природничих наук (Люблін, Польща, 2021), міжнародній програмі наукового стажування (Dubai-New York-Rome-Jerusalem-Beijing) «Видатні Особистості: Вивчення Досвіду та Професійних Досягнень для Формування Успішної Особистості та Трансформації Оточуючого Світу». Здобувачі освіти на ОП, що акредитується, наразі не мають зарубіжного досвіду, але обізнані з можливостями, які може надати Університет у сенсі міжнародної академічної мобільності, завдяки інформації на сайті Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Навчання і викладання дисциплін за ОП СВО «молодший бакалавр» здійснюють високопрофесійні НПП, серед яких 4 доктори наук, професори.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Здобувачі ОП наразі не зацікавлені брати участь у роботі наукових гуртків. В окремих робочих програмах ОК для вивчення рекомендовано застарілу літературу, відсутні іноземні джерела. Рекомендації ЕГ: 1) Покращити поінформованість студентів щодо тематики виконання наукових робіт та участі в наукових гуртках 2) Оновити перелік літератур в робочих програмах та силабусах ОК/

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП має належний рівень узгодженості з якісними характеристиками за більшістю підкритеріїв. Беручи до уваги недоліки за підкритерієм 4.3 (низька залученість здобувачів до наукових досліджень) та 4.4 (застарілі джерела літератури, відсутність іншомовних джерел у деяких РП), ЕГ дійшла висновку, що освітня діяльність за ОП для молодшого бакалавра спеціальності 204 "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" у МНАУ відповідає рівню В за Критерієм 4. Виявлені недоліки несуттєві і їх можна швидко усунути.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів за даною ОП прописано у силабусах та робочих програмах дисциплін. На онлайн-зустрічі зі здобувачами підтверджено, що їх чітко і зрозуміло сформульовано, й вони дають змогу встановити досягнення за кожною ОК. За ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» в МНАУ освітній процес відбувається у формі навчальних занять, виконання самостійної роботи, практичної підготовки та проведення контрольних заходів. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюються у вигляді поточного, модульного та семестрового контролю знань. Семестровий контроль відбувається у формі усного опитування, тестування на комп'ютері, оцінювання під час колоквіуму, письмової контрольної роботи за модуль та регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>), Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/270.pdf>). На сайті МНАУ розміщено графік навчального процесу (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/2021-2022/pot-atstest.pdf>). Не пізніше, ніж за місяць до початку сесії, представниками деканату або навчального відділу університету, оприлюднюється графік підсумкової атестації (<https://bit.ly/2Y8LLRI>). Під час дистанційного навчання студентів контрольні заходи проводяться on-line з використанням платформи Moodle або Zoom. Під час інтерв'ювання зі здобувачами було підтверджено, що їх ознайомлюють викладачі з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання на першому занятті з кожної дисципліни, окрім того, критерії оцінювання розміщено на платформі дистанційного навчання Moodle.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» СВО «Молодший бакалавр» відсутній. Атестація здобувачів відбувається згідно з ОПП (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp_204_tvppt_mb_ukr_2021-2022.pdf) у формі атестаційного кваліфікаційного іспиту (<https://www.facebook.com/tvpptsb/posts/1088682918290743>) та чинних методичних рекомендацій (https://moodle.mnau.edu.ua/pluginfile.php/214564/mod_resource/content/1/MB%203%20проведення%20ЕК%20для%20МБ_Б_М_факультет%20ТВППТСБ_2021.pdf). Терміни проведення атестації визначаються графіком навчального процесу.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів в університеті регламентується офіційними документами Положенням про організацію освітнього процесу в МНАУ, Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з проведення атестації здобувачів вищої освіти у МНАУ, Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у МНАУ, що знаходиться у вільному доступі на сайті університету (рубрика «Нормативні документи»). Здобувачі ОП на он-лайн зустрічі, підтвердили, що правила та форми проведення контрольних заходів зрозумілі і доступні. Критерії оцінювання чітко описано та представлено в силабусах та робочих програмах дисциплін. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується дотриманням Кодексу корпоративної культури МНАУ, Кодексу академічної доброчесності МНАУ. Зі слів здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування за час реалізації ОП випадків конфліктних ситуацій не спостерігалось, проте всі студенти розуміють, як потрібно діяти в разі необ'єктивної підсумкової оцінки. Процедура проведення апеляцій та вирішення конфліктних ситуацій викладено у Положенні про організацію освітнього процесу в МНАУ, Положенні про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ та Положенні про апеляційні комісії. В МНАУ створено скриньку довіри (<https://www.mnau.edu.ua/skrinka-doviry>), куди студенти можуть надіслати заяву та описати конфліктну ситуацію, що склалася, та відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://www.mnau.edu.ua/zapobigannya-korupcii/>) Якщо працівник або студент Університету вважають, що в Університеті було порушено його права, він може також подати скаргу до Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій, яка функціонує відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/281.pdf>). Під час інтерв'ювання в різних фокус-групах з'ясовано, що учасникам освітнього процесу на ОП наразі не доводилося звертатися до зазначеної комісії.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У Миколаївському національному аграрному університеті розроблено і впроваджено документи щодо забезпечення політики та дотримання академічної доброчесності, зокрема Кодекс корпоративної культури МНАУ, Правила внутрішнього розпорядку МНАУ, Кодекс академічної доброчесності МНАУ, Положення про запобігання та виявлення академічного плагиату у МНАУ, які розміщено у відкритому доступі на сайті університету у рубриці «Нормативні документи» (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>). Крім того, було створено групу сприяння академічній доброчесності, що діє на підставі чинного положення. Обговорення даного питання здійснюється на засіданнях кафедр, вчених радах факультету та університету. На онлайн-зустрічах викладачі підтвердили, що пройшли спеціальне навчання з питань академічної доброчесності на платформі Prometheus (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvptsb/certificate-zagalnij-tvptsb.pdf>). Під час інтерв'ювання здобувачів вони підтвердили свою обізнаність щодо питань академічної доброчесності та перевірки наукових робіт на текстові збіги за допомогою програмного забезпечення «Unicheck», однак власні курсові роботи не надавали для такої перевірки, оскільки готували їх у рукописному вигляді. Під час зустрічей з учасниками освітнього процесу було з'ясовано, що на ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» здобувачі освіти і НПП обізнані з принципами академічної доброчесності, серед випадків, з якими стикались, називали списування, необ'єктивне оцінювання. Однак ці випадки були поодинокими, вирішувалися локально і не набували широкого розголосу.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною практикою на ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ЕГ вважає проходження НПП, які реалізують цю програму, навчання з питань академічної доброчесності на платформі Прометеус.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не зважаючи на поінформованість здобувачів щодо принципів академічної доброчесності, відсутня практика перевірки курсових робіт та інших письмових робіт на авторську оригінальність і наявність плагиату. Рекомендації: 1) Здійснювати перевірку письмових робіт здобувачів освіти на плагиат.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Беручи до уваги недоліки за підкритерієм 5.4 (відсутність перевірки на текстові збіги курсових робіт здобувачів), ЕГ оцінює освітню діяльність на ОП за критерієм 5 рівнем В. Недоліки належать до категорії таких, що можна швидко усунути.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз кадрового забезпечення ОП на основі вивчення даних таблиці 2 Відомостей про самооцінювання, інтерв'ювання гаранта, ознайомлення з ресурсами репозитарію (<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/150>), інтерв'ювання НПП засвідчує достатній рівень відповідності академічної та професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОП. Підтвердженням цього є наявні дипломи про вищу освіту, наукові ступені, атестати про вчене звання, свідоцтва про підвищення кваліфікації, дані щодо опублікованих наукових праць. Всі НПП мають наукові ступені, є кваліфікованими дослідниками, які активно займаються науковою діяльністю, про що наявна інформація на веб-сторінках кафедр факультету (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/#faculty_kafedri) і випускової кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва зокрема (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/kaf-tvpt/>), відповідають не менш як 4 підпунктам пункту 38 Ліцензійних умов. В університетському репозитарії наявний розділ факультету, в якому представлено наукові та методичні напрацювання НПП всіх кафедр. Крім академічної відповідності, НПП виконують НДР і наукове консультування у рамках відповідних угод з підприємствами, госпдогвірних тематик. Зокрема, про такий досвід під час інтерв'ювання зазначали проф. Крамаренко С.С., доц. Кот С.П. Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти дали високу оцінку професійним якостям своїх викладачів і підтвердили, що беруть участь в анкетуванні «Викладач очима студентів», яке проводить відділ моніторингу якості освіти. Загалом кваліфікація викладачів уможливорює досягнення цілей та програмних результатів навчання на ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів у МНАУ здійснюється відповідно до «Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/036.pdf>), яке датується 2017 р. Зі слів начальника відділу кадрів, основними критеріями під час добору викладачів є відповідність ліцензійним вимогам та академічна та професійна відповідність дисципліні. НПП щороку формують уніфікований звіт кафедр та НПП за розробленою в Університеті методикою (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/451.pdf>). За процедурою, кандидат на посаду надає звіт про наукову, навчальну, методичну та організаційну роботу, список публікацій і перспективний план роботи, проводить відкрите заняття. Прозорість процедури конкурсного відбору викладачів підтверджено під час інтерв'ювання НПП, адміністрації, представників сервісних підрозділів. Для проведення такого відбору створюється конкурсна комісія, яка у своїх діях керується зазначеним вище положенням. Процедура конкурсного відбору завершується підписанням контракту, який передбачає виконання регламентованих обов'язків щодо навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи. Практики, коли на конкурс подавали документи кілька кандидатів, на ОП не було.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації і реалізації освітнього процесу на ОП здійснюється у формі занять безпосередньо на виробництві та навчальних і виробничих практик. На веб-сторінці факультету представлено графік проведення занять в умовах виробництва у 1 семестрі 2021-2022 н.р. (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/2021-2022/zanyattya-vyrobnytvo_2021-2022.pdf), в якому для СВО «молодший бакалавр» передбачено виїзди в Інститут тваринництва степових районів (жовтень 2021), Миколаївський зоопарк (жовтень 2021 р.), Миколаївську регіональну державну лабораторію держспоживслужби (листопад 2021 р.). Під час інтерв'ювання у фокус-групах здобувачів та НПП було підтверджено, що виїзди відбулися згідно з графіком. Під час інтерв'ювання роботодавців вони зазначили, що їх залучають до реалізації освітнього процесу як керівників практики, для читання лекцій. Роботодавці є досвідченими науковцями, мають наукові ступені і викладацький досвід (директор СГПП «Техмет-Юг» Галімов С.М. 10 років працював доцентом на факультеті).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіонали-практики та експерти галузі залучаються до аудиторних занять шляхом проведення гостьових лекцій. Під час таких занять зазвичай презентуються новітні технології, сучасні прилади і устаткування, розкриваються проблемні питання галузі. Під час інтерв'ювання у фокус-групах здобувачів вищої освіти, а також випускників встановлено, що такі заходи в університеті відбуваються систематично. Зокрема, для здобувачів СВО «молодший бакалавр» у рамках дисципліни «генетика з біометрією» було прочитано лекцію проф. НТУУ «Київська політехніка» О. Дуаном (23.09.21р.), дисциплін «прикладна зоологія» та «фізіологія тварин» – проф. Мелітопольського державного педагогічного університету О. Жуковим (жовтень, листопад 2021 р.), про що наявна інформація на веб-сторінці факультету (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/zaluchennya-providnyh-nauk.pdf>) НПП і здобувачі освіти під час інтерв'ювання підтвердили цю інформацію.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Діяльність з професійного розвитку викладачів у МНАУ регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/233.pdf>). План-графік підвищення кваліфікації НПП університету на 2019-2023 рр. (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/fppk/plan-grafik.pdf>) представлено на веб-сторінці Факультету перепідготовки та підвищення кваліфікації (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-fppk/>). МНАУ сприяє проходженню викладачами підвищення кваліфікації і стажування в інших освітніх та наукових установах України. НПП, задіяні на ОП, проходять стажування або підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років. Крім того, вони мають досвід проходження закордонних стажувань. Зокрема, Т.І.Нежлукченко в рамках проекту програми Еразмус+ КА2 стажувалась у Фінляндії (2019), М. Гиль з інноваційних технологій у молочній галузі стажувався в Ізраїлі (2016), Т. Підпала – у Білоруському університеті торгівлі і економіки (2019). НПП, що викладають на ОПП, пройшли ряд дистанційних стажувань: М.І. Гиль – з питань розвитку сучасної аграрної та ветеринарної науки і освіти в Університеті природничих наук в Любліні (Польща, 2021), С.І. Луговий – з питань інновацій в аграрній сфері (Польща, 2021), І. Бацуровська – на педагогічному факультеті Жешовського Університету (Польща, 2019), О.І. Каратєєва – з актуальних питань галузі тваринництва в Опольє (Польща, 2017), Д.С. Качук – з питань інтернаціоналізації, організації освітнього процесу та інноваційних технологій викладання в одному з коледжів Варшави (Польща, 2021), С.С. Крамаренко – з питань сталого розвитку та інновацій в науці (Любляни, Словенія, 2019). Викладач ОК «Обчислювальна техніка» Волосюк Ю.В. на момент проведення експертизи перебував у відрядженні в Німеччині в рамках проекту ДААД. Стосовно підготовки і виконання міжнародних освітніх та наукових проєктів, НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, на думку ЕГ, достатньою мірою свій потенціал не реалізують.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час інтерв'ю з адміністрацією Університету з'ясовано, що в МНАУ наявна система морального і матеріального стимулювання НПП. Вона функціонує відповідно до Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ (пп. 3.10-3.21) (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/kolektivniy-dogovir.pdf>) та Правил внутрішнього розпорядку МНАУ (розділ 6) (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/pravyavlvr.pdf>). У МНАУ проводиться щорічне оцінювання НПП за методикою уніфікованого звіту (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/public/evaluation.pdf>). За результатами оцінювання НПП передбачено стимулювання. Керівництво університету визначає порядок, встановлює розміри доплат, надбавок, премій, матеріальної допомоги та заохочення НПП. Учасники фокус-груп НПП та адміністративного персоналу, голова профспілкового комітету факультету підтвердили, що отримують грошову винагороду за публікаційну активність, заохочення, приурочені до свят, матеріальну допомогу на лікування тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП, відповідає тим дисциплінам, які вони викладають, що забезпечує досягнення визначених даною програмою цілей та програмних результатів навчання. Роботодавці систематично долучаються до освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, не реалізують достатньою мірою свій потенціал щодо підготовки і виконання міжнародних освітніх та наукових проєктів. Рекомендації: 1) Розширювати практику академічної мобільності та наукових стажувань викладачів у зарубіжних установах, а також їх залучення до підготовки і реалізації міжнародних освітніх і наукових проєктів. 2) Організувати тренінги з підготовки грантових заявок, мотиваційних листів тощо для НПП з метою активізації їх участі у міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на наведені сильні сторони і незначні слабкі сторони, зокрема за підкритерієм 6.5 (відсутність досвіду участі НПП в грантових програмах), ЕГ дійшла висновку, що ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 6, оскільки зазначені недоліки не є системними і суттєво не впливають на досягнення здобувачами освіти програмних результатів за ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами огляду матеріально-технічної бази та наданих відеоматеріалів в МНАУ членами ЕГ встановлено наявність матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення на ОП, що уможливають досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. На факультеті функціонують навчальні аудиторії, спеціалізовані лабораторії, які мають все необхідне обладнання для проведення занять та оснащені Wi-Fi, комп'ютерні класи, актову залу, їдальню, спортивні зали та бібліотека (<https://www.facebook.com/watch/?v=823747005038775>). Здобувачі освіти мають можливість проходити навчальну та виробничу практику, виконувати наукові проєкти у галузях бджільництва, вівчарства та свинарства на базі Навчально-дослідно-виробничої бджололиної пасіки, Навчально-дослідно-виробничої вівцеферми та Лабораторії інтенсивних технологій у промисловому свинарстві. Навчально-методичне забезпечення ОП є достатнім для досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Всі здобувачі ОП мають вільний доступ до електронного каталогу наукової бібліотеки, інституційного репозитарію Університету та міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. Бібліотека МНАУ має відділ автоматизації та інформатизації бібліотечних процесів, відділ обслуговування і книгозберігання, а також філії в гуртожитках. У фокус-групі студенти зазначили, що під час дистанційного навчання, мали можливість отримати повнотекстові електронні версії навчальної літератури, надіславши запит на електронну пошту library@mnau.edu.ua. Усі комп'ютери, що використовуються під час освітнього процесу, мають підключення до мережі Інтернет, на території ЗВО діє безкоштовний Wi-fi. Під час інтерв'ю здобувачі відзначили достатній рівень задоволеності матеріально-технічною базою ЗВО. В гуртожитку створено комфортні умови для проживання студентів, представники органів студентського самоврядування на онлайн-зустрічах підтвердили, що повністю забезпечено потреби в поселенні здобувачів та здійснюється соціальна програма підтримки для малозабезпечених студентів. Під час інтерв'ю з керівництвом Університету було з'ясовано, що в гуртожитку проводяться щорічні ремонтні роботи згідно з графіком.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей зі студентами та викладачами було з'ясовано, що всі вони мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, які необхідні для навчання, викладання та наукової діяльності (<https://lib.mnau.edu.ua>, <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui>). У навчальних аудиторіях, комп'ютерних класах та бібліотеці всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до мережі Інтернет, з локальної мережі університету до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. На інтерв'ю здобувачі освіти зазначили, що наразі не знайомилися з науковими публікаціями, розміщеними у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science. Дистанційне навчання в Університеті здійснюється з використанням електронної платформи MOODLE (<https://moodle.mnau.edu.ua>). Членам ЕГ під час он-лайн зустрічей було продемонстровано наповнення розроблених для молодших бакалаврів ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» електронних навчальних курсів дисциплін.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В МНАУ створено умови, що є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою. Ці умови забезпечується виконанням Колективного договору на 2021– 2025 роки між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/kolektivniy-dogovir.pdf>), а також Правилами внутрішнього розпорядку МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/pravylavr.pdf>). Приміщення навчальних корпусів і гуртожитків відремонтовано, вони відповідають гігієнічним нормам, обладнані пандусами. Під час онлайн-зустрічей з НПП, здобувачами та представниками студентського самоврядування підтверджено, що у ЗВО створено безпечне середовище для життя і здоров'я здобувачів. Всі учасники освітнього процесу мають безпечні та нешкідливі умови для навчання, праці та побуту та не зустрічалися з проявами фізичного або психологічного насильства. В МНАУ працює психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/vyh-rob/ps-sluzh/>), яка забезпечує проведення діагностики психологічного стану студентів, сприяє адаптації студентів 1 курсу та запобігає виникненню конфліктних ситуацій в колективі. Працівник лабораторії проводить консультування студентів і батьків, а також НПП. Для задоволення інтересів здобувачів поза навчанням, в МНАУ функціонують 9 гуртків та студій художньої самодіяльності (<https://www.mnau.edu.ua/stud/tvorchi-kolektivi-studentiv>), а також 13 спортивних секцій. Зі слів студентів, з ними систематично зустрічаються куратори, які проводять інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності і представники органів студентського самоврядування факультету щодо проведення опитування задоволеністю освітнім процесом. На зустрічі зі здобувачами ВО ЕГ підтвердила задоволеність студентів освітнім середовищем, дружню атмосферу в колективі та відсутність конфліктних ситуацій.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна підтримка здобувачів в МНАУ здійснюється через офіційний сайт Університету(<https://www.mnau.edu.ua>) та факультету (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb>), платформу Moodle, сторінки в соціальних мережах (<https://www.facebook.com/1mdau>, https://www.instagram.com/mnau_agrarka), через викладачів та кураторів. На онлайн-зустрічах зі студентами та представниками студентського самоврядування ЕГ пересвідчилася, що на факультеті спостерігається тісна співпраця між здобувачами, НПП та працівниками психолого-педагогічної лабораторії науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості. Студенти розуміють, як потрібно діяти в разі виникненні конфліктних ситуацій з викладачами або з іншими учасниками освітнього процесу. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється через звернення студентів, що потребують допомоги до студентської профспілкової організації факультету. В навчальних корпусах Університету розміщено скриньки довіри, з особистих питань можна написати повідомлення онлайн анонімно. Під час спілкування зі здобувачами вони підкреслили, що взаємодіють здебільшого з кураторами групи, та наголосили, що така форма спілкування є зручною і достатньою для вирішення різноманітних питань.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час он-лайн зустрічі та відеоогляду матеріально-технічної бази експертною групою встановлено, що в МНАУ створюються необхідні умови для реалізації прав на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. В Університеті розроблено Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/279.pdf>), Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/280.pdf>). Біля навчальних корпусів і всередині приміщень встановлено пандуси, входні двері за розмірами та формою відповідають встановленим вимогам. У закладі наявні всі умови для дистанційного навчання осіб з особливими освітніми потребами з використанням платформи Moodle або навчання за індивідуальним графіком. Під час інтерв'ю студентський декан факультету повідомила, що за ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» на час проходження акредитації особи з особливими освітніми потребами не навчаються. Водночас у корпусах Університету недостатньою мірою вирішено питання переміщення маломобільних груп на вищі поверхи (відсутні ліфти), а також відсутні спеціально обладнані для них санітарні кімнати.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури врегулювання конфліктних ситуацій у МНАУ регламентуються Правилами внутрішнього розпорядку МНАУ, Кодексом корпоративної культури МНАУ, Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції у МНАУ, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ, Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ. Всі ці документи розміщено у вільному доступі у рубриці «Нормативні документи» на веб-сторінці Університету (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>). В закладі університету існує чітка і зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій, визначено уповноважену особу з питань запобігання корупції, яка проводить роз'яснення структурним підрозділам університету щодо застосування антикорупційної програми. Якщо працівник або студент Університету вважають, що було порушено їхні права, вони можуть подати скаргу до Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій. Скарга може бути надіслана на електронну поштову скриньку першого проректора, проректора з науково-педагогічної та виховної роботи і підвищення кваліфікації, особи з питань запобігання та виявлення корупції. У приймальні ректора, відділі кадрів, студентській раді знаходяться скриньки для подання письмових скарг. Зазначені підрозділи невідкладно (впродовж робочого дня) передають отримані скарги на розгляд до Комісії. Під час онлайн-зустрічі здобувачі підтвердили, що ознайомлені із документами, які забезпечують вирішення і врегулювання конфліктних ситуацій, однак наразі з такими ситуаціями не стикались. Куратори та представники студентського самоврядування проводять роз'яснювальну роботу з метою запобігання виникненню непорозуміння та конфліктів у колективі. Всі студенти знають про скриньку довіри та у який спосіб можна повідомити про подібні ситуації.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною ОП можна вважати потужну базу МНАУ для здійснення практичної підготовки здобувачів за різними галузями тваринництва, а також функціонування в МНАУ психолого-педагогічної лабораторії науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості, що сприяє запобіганню конфліктних ситуацій в університетському середовищі і кращій адаптації першокурсників до нових умов.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатньою мірою вирішено питання переміщення маломобільних груп на вищі поверхи навчальних корпусів, відсутні спеціально обладнані санітарні кімнати для такої категорії громадян. Рекомендації: 1) Забезпечити можливість для безперешкодного переміщення маломобільних груп громадян на вищі поверхи навчальних корпусів та гуртожитків, обладнати для них спеціальні санітарні кімнати.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Заклад вищої освіти загалом забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою. Однак, беручи до уваги недоліки за підкритерієм 7.5 (недостатні умови для переміщення маломобільних груп на вищі поверхи навчальних корпусів, відсутність спеціально обладнаних санітарних кімнат), які вже поступово усуваються в Університеті, ЕГ оцінює відповідність ОП критерію 7 на рівні В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у МНАУ регламентується такими внутрішніми нормативними документами: Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/269.pdf>), Положенням про проектні групи освітньої діяльності та групи забезпечення освітніх програм спеціальностей у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/277.pdf>), Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>). Процедура перегляду освітньої програми (інформація у відомостях СО) відбувається з урахуванням вимог

державних стандартів освіти, висновків та пропозицій стейкхолдерів (інтерв'ювання стейкхолдерів підтвердило це), робочої групи із представників студентського самоврядування, які розглядають пропозиції, формують Звіт й надають узагальнені результати групі забезпечення; група забезпечення після розгляду надає пропозиції щодо внесення пропозицій проєкту ОП та її затвердження на засіданні науково-методичної комісії факультету ТВППТСБ; проєкт оновленої ОП оприлюднюють на сайті МНАУ з метою громадського обговорення впродовж місяця, проводиться обговорення ОП зі здобувачами, роботодавцями. Проводиться анкетування здобувачів і враховуються їх пропозиції (інтерв'ювання здобувачів підтвердило цей факт). Далі проєкт оновленої ОП розглядається на науково-методичній раді та вченій раді МНАУ і затверджується наказом ректора. Під час інтерв'ювання різних фокус-груп (здобувачі, представники студентського самоврядування, декан факультету) було підтверджено, що у МНАУ дотримуються визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти у МНАУ відповідно до Положення про студентське самоврядування МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/138.pdf>) беруть безпосередню участь у періодичному перегляді ОП. Розглядають і оцінюють проєкти ОП на засіданнях деканату студентського самоврядування. Крім того, проводиться анкетування або усне опитування проєктною групою ОП щодо удосконалення ОП та якості викладання (інтерв'ювання здобувачів та представників студентського самоврядування підтвердило це). Представники студентського самоврядування входять до складу Вченої ради факультету та університету і беруть участь у процесах розгляду і затвердження освітніх програм. Локальний моніторинг програми у 2021 році здійснювався членами робочої групи із залученням студентів I курсу (Горлова А.О. та Зернюк Д.С.) СВО «Молодший бакалавр», а також за присутності студентів інших рівнів освіти ОС 204 «Технологія ВППТ». Горлова А.О. брала участь в обговоренні освітньої програми, її оцінюванні шляхом виступу, що відзначено у протоколі засідання кафедри (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/vityagi/vityag-204-mb.pdf>), як зазначено у відомостях самооцінювання.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП та інших процедур регламентується Положенням про співпрацю із роботодавцями (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/278.pdf>). До обговорення освітньої програми були залучені такі представники роботодавців: Вороненко В.І. – директор Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія Нова» Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства НААН України, Галімов С. М – директор СГПП «Техмет-Юг» Миколаївського району; Ясевін С. Є – директор СТОВ «Промінь» Первомайського району;. Це підтверджується витягом із протоколу номер 9 засідання кафедри ТВПТ (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/vityagi/vityag-204-mb.pdf>) та інтерв'юванням з роботодавцями (де були присутні Вороненко В.І., Галімов С. М., Ясевін С. Є.). До процесу формування ОП було залучено директора (Галімова С.М.) та фахівців СГПП «Техмет-Юг» Вітовського району Миколаївської області, які внесли пропозиції щодо контенту освітнього компонента «Технологія відтворення тварин», «Годівля тварин та технологія кормів», а також уточнення матриці відповідностей ФК до ОК. Пропозиції було враховано. Також в інтерв'ю Вороненко В. І. підтвердив, що він запропонував долучити до ОП освітню компоненту «Екологія» як вибіркову, оскільки вона значно ширше за обсягом знань й вмінь, ніж вже існуюча ОК «Екологія в тваринництві», і останню ОК при цьому перенести з обов'язкових у групу вибірових ОК. Пропозиції було враховано.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збирання, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП здійснює Асоціація випускників факультету за положенням про центр працевлаштування студентів і випускників МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/o88.pdf>) спільно з Центром працевлаштування (<https://graduate.mnau.edu.ua/>), які керуються Положеннями про асоціацію випускників МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/112.pdf>). Випускників за цією освітньою програмою ще не було. Під час інтерв'ю із студентами встановлено, що вони планують продовжити навчання на факультеті за спеціальністю вищого рівня вищої освіти. Широка програма стажування для студентів МНАУ забезпечує можливість подальшого працевлаштування (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/#departments>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішню систему забезпечення якості освіти в Університеті спрямовано на моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм, реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та їх усунення. Увага приділяється анкетуванню здобувачів та стейкхолдерів щодо якості освітньої програми. Під час інтерв'ювання керівників структурних підрозділів підтверджено функціонування в ЗВО системи забезпечення якості. У 2018 р. МНАУ отримав сертифікат на відповідність системи управління якістю Університету вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 (<https://www.mnau.edu.ua/iso/>). Плани і звіти з питань якості освітнього процесу обговорюються на зустрічах ректора та органів студентського самоврядування, на засіданнях навчально-методичних рад факультетів. На основі обговорення приймаються рішення щодо оновлення навчально-методичного забезпечення та планування подальшої діяльності на основі отриманих рекомендацій. Як реагування на виявлені недоліки у 2021р., гарант ОП представила коригування структури робочих програм дисциплін, зокрема введення ключових слів англійською мовою; коригування змісту блоку варіативних дисциплін; коригування Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. На думку ЕГ, роботу за цими напрямками потрібно продовжити, оскільки не всі коригування зроблено вдало.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітня програма «Технологія ВППТ» початкового рівня вищої освіти спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» проходить акредитацію вперше. Під час удосконалення ОП, що акредитується, було враховано пропозиції за акредитаціями інших освітніх програм МНАУ, зокрема увага приділялась зауваженням та пропозиціям за результатами акредитаційних експертиз освітніх програм 2020/2021 року навчання. МНАУ вжив конкретні заходи, сформував відповідні звіти й направив їх до Національного агентства, а також оприлюднив інформацію. У 2021 р., відповідно до побажань членів робочої групи та гаранта ОП, інших стейкхолдерів, а також побажань здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Технологія ВППТ», проведено коригування змісту та структури варіативного блоку, робочих програм обов'язкових та варіативних компонент. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. Наприклад, було усунуто виявлені недоліки та враховано рекомендації, надані Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти України за результатами акредитаційної експертизи освітньої програми ID 23323 Біотехнології та біоінженерії рівня вищої освіти Бакалавр спеціальності 162 Біотехнології та біоінженерії (рішення від 27.04.2021, протокол №97) (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/akreditaciya/zvit_akr_b_162.pdf).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Усі підрозділи академічної спільноти залучено до процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої програми відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/273.pdf>) та Стандартів організації «Настанова з якості», який є основним документом системи менеджменту якості МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/001.pdf>). Для здобувачів культура, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми, – це анкетування. Під час інтерв'ювання з представниками академічної спільноти виявлено, що їх постійно ознайомлюють з питаннями щодо вдосконалення освітньої діяльності. Під час ознайомлення зі змістом анкет експертною групою було встановлено, що для більшості питань відповіддю буде оцінка від 1 до 5, що не дає можливості здобувачам відповісти більш точно та аргументовано. Аналіз анкетувань, які проводяться на ОП, поверхневий, не дає змоги визначити, які недоліки виправляти і в який спосіб. У Положенні про опитування учасників освітнього процесу в МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/283.pdf>) прописано проведення 7 різновидів анкетувань упродовж року, тимчасом на відповідній веб-сторінці розміщено всього 4 форми анкет (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/anketuvannya-uchasnikiv-osvitnogo-procesu/>). Інформування про результати анкетування відбувається на засіданнях вченої ради університету, факультету та кафедри. Академічна спільнота долучена до процесу внутрішнього забезпечення якості ОП. Системно працює робоча група ОП. Сім науково-педагогічних працівників МНАУ, які є експертами та членами ГЕР Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, надають консультації та проводять семінари (<http://ua-news.mnau.edu.ua/2021/07/zabezpechennya-yakosti-vishoyi-osviti-mikolayivskogo-nau-cherez-vdoskonalennya-osvitnih-program.html>); (http://ua-news.mnau.edu.ua/2021/09/blog-post_30.html) щодо процедур внутрішнього забезпечення якості ОП. Все це зумовлює інформаційний простір для удосконалення якості освіти, забезпечення вимог здобувачів вищої освіти. .

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивною практикою ЕГ визнає отримання сертифікату з системи управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015. ДСТУ EN ISO 9001:2018 (EN ISO 9001:2015, ISO 9001:2015, IDT).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Аналіз анкетувань, які проводяться на ОП, поверхневий, не дає змоги визначити, які недоліки виправляти і в який спосіб. Упродовж року проводяться не всі опитування, визначені внутрішньоуніверситетськими нормативними документами. Рекомендації: 1) Забезпечити професійний (із залученням фахівця Психолого-педагогічної лабораторії науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості) аналіз анкетувань з конкретними рекомендаціями для поліпшення освітньої діяльності. 2) Здійснювати опитування стейкхолдерів освітнього процесу відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в МНАУ.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відповідає вимогам Критерію 8 на рівні В, оскільки наявні несуттєві недоліки за підкритерієм 8.7 (дещо формальний підхід до аналізу анкетувань), які можна швидко усунути, зокрема залучивши до аналізу анкет фахівця Психолого-педагогічної лабораторії науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості. .

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Обов'язки та права всіх учасників освітнього процесу в МНАУ передусім регламентуються Статутом МНАУ (https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/15_02/statut.pdf), правилами внутрішнього розпорядку МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/pravylavr.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educationalprocess/258.pdf>), а також низкою інших положень, які розміщено веб-сайті МНАУ у вільному доступі в рубриці «Нормативні документи» (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>). Програма вступних іспитів, умови прийому та інша актуальна інформація для молодших бакалаврів розміщена в рубриці «Молодший бакалавр» (<https://pk.mnau.edu.ua/junior-bachelor/>). Під час інтерв'ювання молодших бакалаврів, роботодавців, та інших фокус-груп учасники підтвердили, що всі процедури і правила щодо провадження освітнього процесу зрозумілі та доступні і всі послідовно їх дотримуються під час реалізації ОПП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» 2020 та 2021 років вступу, та інші проекти усіх ОП, які реалізуються в МНАУ розміщено на веб-сайті університету у розділі «Факультети»- «ФАКУЛЬТЕТ ТВППТСБ» під рубрикою «Освітні програми та їх компоненти». Зі слів декана факультету Гиля М. І., ОПП переглядається з урахуванням пропозицій та побажань всіх стейкхолдерів. Інтерв'ювання в різних фокус-групах цей факт підтвердило. На сайті добре реалізований зворотній зв'язок і внизу сайту завжди є поштова, електронна адреса, сторінки в соцмережах (інстаграм, фейсбук та ін.), за якими можна надіслати свої побажання і зауваження до змісту ОПП. Проект ОПП наявний на сайті МНАУ (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/opp_mol_bac_204.pdf). Під час зустрічі декан Гиль М.І засвідчив своєчасне оприлюднення проекту для громадського обговорення. Інтерв'ювання з усіма фокус групами підтвердило їхню участь у завчасному ознайомленні і процесі перегляду проекту ОПП. На момент проходження акредитаційної експертизи на веб-сторінці ЗВО було вже розміщено проект ОП на 2022 р. вступу (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/opp_mol_bac_204-2022.pdf). ЕГ вважає, що для подальшого удосконалення функціонування ОП і забезпечення зворотного зв'язку зі стейкхолдерами, які долучились до поліпшення ОП, слушно було б оприлюднювати їх пропозиції і реагування на них групи забезпечення ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація щодо ОПП, наведена на офіційному веб-сайті ЗВО, коректна і зрозуміла (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp_204_tvppt_mb_ukr_2021-2022.pdf). За даним посиланням розміщено також інші ОПП спеціальності 204 для вищих рівнів вищої освіти. Крім того, представлено навчальний план ОПП для молодших бакалаврів (https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/nr/2021-2022/nr_204_mol_bac_dfn_21-22.pdf). Інформація розміщується на сайті своєчасно для обговорення та отримання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів, що було підтверджено під час інтерв'ювання усіх фокус груп. На веб-сторінці факультету наявні оголошення про засідання та обговорення проєктів освітніх програм для здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

МНАУ широко, детально і вчасно інформує всіх стейкхолдерів освітнього процесу про функціонування всіх ОП. Практично всі правила і процедури, пов'язані з ОПП та освітнім процесом, унормовано. Інформація подається вчасно та у повному обсязі публікується на сайті МНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не забезпечено повною мірою зворотного зв'язку зі стейкхолдерами, які долучались до удосконалення ОП. Рекомендації: 1) Для забезпечення зворотного зв'язку зі стейкхолдерами, які долучились до поліпшення ОП, оприлюднювати їх пропозиції і реагування на них групи забезпечення ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ вважає, що освітня програма відповідає рівню В за критерієм 9, оскільки виявлені недоліки, зокрема за підкритерієм 9.2 щодо оприлюднення пропозицій до удосконалення ОП, не є системними і їх можна легко усунути.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Димань Тетяна Миколаївна

Члени експертної групи

Свириденко Наталія Петрівна

Ткачов Анатолій Валерійович